

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

LIFELINE

Een volkse tragikomedie in vier bedrijven

door

Bruno Timp

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016
Nr.1724

PERSONAGES

(4 dames - 6 heren)

Marie-Jeanne : De vrouwelijke "godfather" van de familie. Ze is 65 en van nature vrolijk en optimistisch, soms sarcastisch of een beetje cynisch. Ze heeft een realistische kijk op de dingen en laat zich niks meer wijs maken. Maar... ze is nu al maandenlang ziek en weet diep in haar binnenste dat het met haar afgelopen is. Ze zal er voor zorgen dat alles geregeld is tegen dat ze afscheid neemt.

Roger : De zoon van Marie-Jeanne. In Antwerpen zeggen ze: "Klein maar erg." "Ne smalle", maar hij werkt wel aan de dok. Laat zich door niemand op zijn kop zitten, tenminste, als Agnes niet in de buurt is.

Agnes : De vrouw van Roger. Ze heeft haar man en dochter stevig onder de duim. Ze woont met haar gezin bij haar schoonmoeder in. Ze is groter dan haar man. Marie-Jeanne noemt haar "de gendarm". Het vele extra-werk dat zo 'n langdurige zieke in huis met zich meebrengt, groeit haar af en toe boven het hoofd.

Elleke : Dochter van Agnes en Roger. De lieveling van haar zieke "bomma". "'t Braafste kind van de wereld", maar ze komt wel met een verrassing thuis.

Hugo : De vrijer van Elleke. Eén probleem: thuis is er nog niemand die er iets van weet. Een student, die het allemaal zo direkt nog niet ziet zitten, maar dan een kloek besluit neemt.

Jaak : Een oude jeugdvriend van Marie-Jeanne. Ze zijn dolverliefd geweest, toen ze 20 waren, maar de zee trok de jonge Jaak onweerstaanbaar weg. Nu is hij "gepensioneerd", en ze zien elkaar nog wel eens af en toe. Maar niet zo dikwijls als ze wel zouden willen, want Agnes steekt nogal eens stokken in de wielen.

De dokter : Is de laatste maanden een vaste bezoeker in huis. Hij weet bij Marie-Jeanne de wittekes staan. Discussieert graag met de pastoor.

De pastoor : Komt "nog eens langs" op de verjaardag van Marie-Jeanne. Alhoewel Marie-Jeanne hem aanvankelijk voor een "pezewever" houdt, ontstaat er toch een vertrouwensrelatie.

Joris : Een vrijwilliger van LIFELINE. Deze rol kan ook aan een dame toevertrouwd worden. De naam heeft geen belang, want hij wordt in het stuk niet vernoemd.

Josee : De schoonmaakster van LIFELINE. Een door en door nieuwsgierig type.

Verder zijn er nog de stemmen te horen van een homofiel, een zelfmoordenaar, een dronkaard en een bisschop, allen probleemgevallen waarmee Lifeline te maken krijgt.

DECOR

De scène is in twee delen gesplitst: Het Lifeline-kantoor en de slaapkamer van Marie-Jeanne.

Het Lifeline-gedeelte hoeft niet zo groot te zijn. De wanden zijn bedekt met boekenrekken die vol boeken staan. 't Moet er zo wat geleerd uit zien. Er hangt ook ergens een affiche van Lifeline met daarop zeker in 't groot het telefoonnummer van de organisatie: 999 99 99. Verder staat er een bureau met een stoel. Op het bureau een telefoon met een luidspreker die in- en uitgeschakeld kan worden. Op de scheiding tussen Lifeline en de slaapkamer, staat een staande kapstok die door de twee kanten gebruikt wordt. De jas van Joris hangt eraan. Er is één deur, eventueel een raam.

In de slaapkamer van Marie-Jeanne staat, uiteraard, een bed. Naast het bed een nachtkastje met daarop een wekker en een telefoon. Naast het bed, in de buurt van het voeteneind, staat een nachtemmer met deksel, vol. Een tv staat zo gericht dat Marie-Jeanne vanuit het bed kan kijken. Er is een kleerkast en een soort barkast. (Daarin staan de "wittekes") In de buurt van het bed staan twee stoelen, eventueel kleine zeteltjes. Ergens staat ook een roltafeltje. Dat wordt gebruikt om het eten op te serveren, enz... Er is één deur en een raam.

OVER HET STUK

Het verhaal van "LIFELINE" speelt zich af op twee plaatsen tegelijk. Er is het kantoor van "Lifeline", een organisatie die via de telefoon hulp wil bieden aan mensen die in de problemen zitten en nood hebben aan iemand die wil luisteren en misschien iets zinnigs kan zeggen. Zoals de meeste van zulke organisaties, werkt "Lifeline" met vrijwilligers. En die zijn in dit stuk niet allemaal even competent... Het belangrijkste gebeurt echter in de slaapkamer van Marie-Jeanne. Marie-Jeanne is als het ware de "Godfather" van haar familie, een vrouwelijke dan. Alleen... ze is nu al maandenlang ziek en bedlegerig, en voelt diep in haar binnenste dat haar einde nadert.

De gebeurtenissen verlopen vaak gelijktijdig op de twee plans en het toeval (?) wil dat de dialogen en telefoongesprekken elkaar nogal eens "doorkruisen".

"Lifeline" is geen klucht maar een sfeerstuk waarin met een eigenlijk tragisch gebeuren duchtig mag gelachen worden terwijl de gevoelige zielen niet beschaamd moeten zijn om hun zakdoeken te gebruiken.

OVER DE TAAL

"Lifeline" is geschreven om in het Antwerps gespeeld te worden. Elke andere streektaal is natuurlijk ook goed. Het is echter ondoenlijk gebleken het stuk ook echt in 't Antwerps te schrijven. In het Nederlands was het anderzijds weer niet mogelijk om de specifieke sfeer van "Antwerpenaars onder elkaar" vast te leggen. Zo is de tekst zoals hij in de brochure voorkomt, geworden tot een, misschien niet zo elegante, mengelmoes van Antwerps met Nederlandse woorden, pure Antwerpse klanken en woorden die zoveel mogelijk tussen aanhalingstekens staan en nog wat Nederlands ook. Het is aan de spelers om de taal van hun personage in hun eigen taal te interpreteren en zo te gebruiken.

E E R S T E B E D R I J F

Als het doek opgaat is de "Lifeline"-helpt van het toneel verlicht. Joris, de sociale helper met dienst is in de telefoon aan 't praten. Hij praat min of meer ABN. Aan de lijn is Elleke. De kamer van Marie-Jeanne is halfduister. Zijzelf ligt te slapen.

JORIS : Maar juffrouwetje, als je me niets wil vertellen, kan ik je natuurlijk niet helpen.

ELLEKE : Ik durf niet!

JORIS : Komaan, dit is Lifeline! Wij zijn er speciaal om je te helpen. Het minste wat we kunnen doen is luisteren. Je moet niet bang zijn.

ELLEKE : (*snikkend*) Ik durf niet!

JORIS : Maar je hébt toch een probleem en je wil toch geholpen worden. Anders had je ons nummer toch niet gedraaid. Is het dan zo vreselijk?

ELLEKE : Jaa...

JORIS : Maar wij krijgen hier nog veel vreselijker problemen, dag en nacht. Zelfs de verschrikkelijkste dingen vinden wij hier heel gewoon. Komaan, vertel maar gerust. Je bent toch veilig. Ik ken je naam niet eens. Hoe heet je?

ELLEKE : Elleke. Oei! Nu heb ik me verraden!

JORIS : Heu... maar nee. Ik weet je adres toch niet. Er zijn misschien wel duizend Ellekes in de stad.

ELLEKE : Denk je?

JORIS : Da's zeker dat. En zeg het nu maar, je hebt je toch al verraden. Wat is er nu voor verschrikkelijks gebeurd?

ELLEKE : (*huilend*) Ik ben in verwachting.

JORIS : Maar dat is toch niet vreselijk?

ELLEKE : Eigenlijk niet, maar feitelijk wel. Ik ben nog niet getrouwd.

JORIS : En zijn jij en die jongen van plan om te gaan trouwen?

ELLEKE : (*huilend*) Ik hoop het!

JORIS : Voilà. Dan is er toch niets onherstelbaar gebeurd. Jullie trouwen gewoon en alles komt op zijn pootjes terecht.

ELLEKE : (*Die hoorbaar zit te snotteren*) Maar ik durf thuis niks zeggen. "Ons ma slaagt mij dood".

JORIS : Komkom, en uw vader?

ELLEKE : Die heeft ze ook al dikwijls geslagen!

JORIS : Pardon?

ELLEKE : Wel ja, onze pa is veel kleiner dan ons ma.

JORIS : Ja maar, ja maar, dat bedoelde ik eigenlijk niet. Durf je je vader niets te vertellen?

ELLEKE : Nee, 't is zo "ne krikkele"! [opvliegend]

JORIS : En je verloofde?

ELLEKE : Die weet het al!

JORIS : Jaja, natuùrlijk. Maar ik bedoel eigenlijk: Durft hij het niet zeggen tegen je moeder?

ELLEKE : Hugo? Die is nog nooit bij ons thuis geweest. "Ons ma en onze pa" kennen hem niet. 't is toch te gevaarlijk om die jongen zomaar naar "ons ma" te sturen!

JORIS : Vind je dat?

ELLEKE : Nee, hij vindt dat. De enige aan wie ik het zou kunnen vertellen, is ons bomma. Maar "da mens" is ocharme doodziek. Ze ligt al maanden in haar bed en we denken allemaal dat ze 't niet lang meer gaat trekken. Ik kan haar ocharme toch ook nog eens niet met mijn problemen opzadelen.

(Het licht gaat aan in de kamer van Marie-Jeanne. Ze heeft een trekschakelaar met een touwtje boven haar bed. Marie-Jeanne wordt moeizaam met veel gerek en gegeeuw wakker en sukkel half rechtop in bed. Ondertussen:)

JORIS : Het is lief van je dat je in al je ellende toch aan de miserie van je grootmoeder denkt.

ELLEKE : 'k Ben d'r vet mee.

(Josee, de schoonmaakster van Lifeline, komt binnen met emmer, stoffer, blik, stofzuiger... Ze is een nieuwsgierig type, altijd er op uit om de telefoongesprekken af te luisteren.)

JOSEE : Sorry, sorry, maar ik moet hier voortdoen. Je moet naar mij niet "zien".

JORIS : *(in telefoon)* Momentje, Elleke, niet ophangen.

JOSEE : "Waddist?" Een zelfmoordenaar? Gaat ze "heur eigen" ophangen?

JORIS : *(tegen Josee)* Ik heb je al duizend keer gezegd buiten te blijven als er een gesprek bezig is.

JOSEE : "Goddegaai" "kuisen" ja? Ik word hier niet voor nachtwerk betaald hee. Dat moet hier "gekuist" worden en da's mijn probleem. En ik los mijn problemen op met een "opneemvod". En doe nu maar voort. "Sebiet" schiet ze "heur eigen" dood.

JORIS : *(verschrikt in de telefoon)* Elleke, ben je d'r nog?

ELLEKE : Jaja, wat is er?

MARIE-JEANNE : *(wakker worden)* 't Is "bekan" middag. Kust "naa man botte".

JORIS : Direkt, direkt, ik ben er direkt. *(tegen Josee)* Al goed, ik zal de luidspreker uitschakelen. *(Doet dat. De stem van Elleke is nu niet meer te horen. Josee haalt de schouders op en begint boekenrekken af te stoffen. Tegen Elleke.)* Hoe is het eigenlijk zover kunnen komen dat je in deze toestand geraakt bent?

MARIE-JEANNE : Ze hebben zeker een pil in mijn drinken gedaan. 'k Heb geslapen "gelak nen blok". *(Schikt de kussens achter haar rug.)*

JORIS : *(In de telefoon)* Zo kan je niet in verwachting geraakt zijn. Je gaat me toch niet vertellen dat je niet wist wat je deed toen je aan 't doen was wat je gedaan hebt?

MARIE-JEANNE : Ik weet verdoemme van niks niet meer. Enfin, 'k voel weer eens "efkes" geen pijn meer ook niet. 't Zal dus wel voor iets goed zijn. *(hoest)* Ik hoop dat ze met mijn eten komen. *(Hijst zich steunend en kreunend uit het bed, trekt een kamerjas aan die over 't voeteneind hing en strompelt hijgend naar de W.C.-emmer die naast het bed staat. Ze licht het deksel op.)* Nu hebben ze godverdomme die pisemmer toch weer niet leeggegoten zeker. *(Kijkt vol afkeer in de emmer.)*

JORIS : Je had er nooit van mogen drinken, Elleke. Natuurlijk kon hij daarna met je doen wat hij wou.

MARIE-JEANNE : Ik ga in staking. Pis- en schijfstaking totdat ze die emmer leeggemaakt hebben. Ik voel verdomme mijn "pikkels" niet meer. Ik vertik het van naar beneden te gaan. *(hoest, kreunt)* Verdju, ik krijg weer een "draainis".

JORIS : Dat komt door zo te zoenen, natuurlijk. Zo raak je je hoofd kwijt. En de volgende stap is het bed natuurlijk.

MARIE-JEANNE : Maken dat ik "vroem" in mijn bed ben. *(Ze kruipt kreunend tussen de lakens en zucht.)*

JORIS : Met zuchten los je je problemen niet op, lieve kind.

(Agnes, de schoondochter van Marie-Jeanne, die met haar gezin bij Marie-Jeanne inwoont, komt de kamer binnen. Ze is een stevig, groot, bazig vrouwmens, zodat je je afvraagt wie nu eigenlijk bij wie inwoont.)

AGNES : O, ma, "zeddal" wakker? Goeie morgen! *(met een kus)*

MARIE-JEANNE : Goeie middag.

AGNES : *(Kijkt naar de wekker op het nachtkastje.)* "Goeien appel"...

JORIS : Goeie God...

AGNES : Is 't al zo laat? En mijne was... *(begint aan 't bed te schikken)*

JORIS : Daar is 't nu te laat voor.

AGNES : ... en mijne "kuis", en mijne kook. En ik moet voor vanmiddag klaarkomen...

JORIS : Ja, daar komen natuurlijk vodden van. Dan moet je de gevolgen maar dragen.

AGNES : *(Is druk bezig met het bed te fatsoeneren.)* Je bent weer fameus aan 't "wruuten" geweest, hee ma. Dat bed is een ruïne.

JORIS : Ja, en nu zit je met de gebakken peren.

MARIE-JEANNE : 'k Heb honger.

AGNES : Direkt, "zenne", ik heb er maar twee hee! En van ons Elleke heb ik geen hulp te verwachten. Die zit al een half uur te telefoneren in "den bureau" met de deur op slot...

JORIS : Lieve kind, nu ben je al een half uur aan 't bellen. Je moet er een eind aan maken...

JOSEE : Schieten?

AGNES : Die zit precies met 't één of ander ei.

JORIS : Neenee, dat bedoel ik niet. Ik bedoel, we gaan netjes ophangen, ik wil zeggen, inhaken, en er nog eens over slapen. Als je dan nog wil, bel je morgen eens terug. Dan kijk je d'r met een heldere kop tegenaan.

MARIE-JEANNE : *(kreunt)* 'k Heb "ne kop gelak ne voze patat". Wat zou ons Elleke met een ei zitten? 't Is 't braafste "maske" van de wereld.

AGNES : *(strijdlustig)* Da's haar maar geraden ook. *(Legt de laatste hand aan 't bed.)*

JORIS : Denk er maar eens over na of je toch niet met je moeder zou praten. Dag Elleke. Misschien tot morgen? *(haakt in)*

AGNES : *(wil buitengaan)* Wat moet je hebben, koffie of thee?

MARIE-JEANNE : *(hoest, kreunt)* Niks!

AGNES : Hoe? En je zei dat je honger had?

MARIE-JEANNE : Hij is al over.

(In het Lifeline-kantoor pakt Joris een boek en gaat zitten lezen. Josee is de hele tijd bezig, verdwijnt af en toe, komt dan weer terug enz...)

AGNES : Niet met mijn voeten spelen, hee ma. 'k Heb het al moeilijk genoeg. 'k Zit verdomme tot over mijn oren in 't werk. En onze Roger steekt hier ook "gene poot" uit. 'k Komt allemaal op mijne kop neer. Waarom moet ik er alleen voor opdraaien om ons huis... *(Doet ondertussen de overgordijnen open.)*

MARIE-JEANNE : MIJN huis, wil je zeggen.

AGNES : Wel ja, dat is toch hetz... *(houdt zich in)* ... in elk geval, hij zou ook wel eens iets

mogen doen.

MARIE-JEANNE : Onze Roger werkt hard genoeg.

AGNES : Ochgottekes. Je denkt toch niet dat dat aan de dok nog zwaar werk is hee? Op een knoppeke duwen en "'t machien" doet de rest.

MARIE-JEANNE : Dat is met uwe was toch ook hee? En met uwen afwas? En uw strijkmachien? En uwe keukenrobot? Als je verdomme met al uw machienes bezig bent gaat mijn licht hier half uit omdat er niet genoeg "ellentrik" is!

AGNES : Ma, asjeblijft. Ga je iets eten?

MARIE-JEANNE : Een toastje.

AGNES : Mijne toaster is kapot.

MARIE-JEANNE : Alleen een "kom" koffie dan.

AGNES : Ik zal Roger sturen.

MARIE-JEANNE : Zeg eens dat hij eens naar mijn tv kijkt ook. Gisterenavond had ik allemaal storingen.

AGNES : 'k Zal 't hem zeggen. Alhoewel. Veel meer dan "ernaar zien" kan hij ook niet. Want die zijn "poten" staan "zo". (*wijst*)

MARIE-JEANNE : (*hoest, kreunt, zucht*) O ja, en draagt mijne "pisesemmer" eens uit. Hij is "bekan" vol.

AGNES : Straks. 'k Zal 't aan Roger zeggen. (*Ziet Marie-Jeannes pijnlijk gezicht.*)
"Waddist? Hedde zeer?"

MARIE-JEANNE : (*kreunt*) Ja!

AGNES : 'k Zal 't aan Roger zeggen.

MARIE-JEANNE : Die kan er ook niet veel aan doen.

AGNES : (*Gaat op de rand van het bed zitten.*) Ma, zou je niet beter naar een kliniek gaan? Daar word je goed "gesoigneerd" door mensen die er iets van kennen en je ziet ons toch ook alle dagen. We komen immers op bezoek. Alle dagen. Zonder "mankeren".

MARIE-JEANNE : Wil je nu al van mij vanaf? "Kunde nie wachten" totdat ik dood ben? Nog een beetje geduld, en dan...

AGNES : Ma, zegt zo'n "dinges" niet! Jij gaat nog bijlange niet dood, bijlange niet. Je kan het nog jaren trekken.

MARIE-JEANNE : Jaren in 't gasthuis?

AGNES : ... Maar nee. Alleen tot je beter bent.

MARIE-JEANNE : Ik word niet meer beter. Nooit meer. (*Begint wat te snotten.*)

AGNES : Jawel, ma. Je zal het zien, nog een beetje geduld, goed doen wat de dokter zegt, en voor je 't weet ben je weer zo gezond als een "viske". "Allé, duffel d'oe wat in"

en kamt uw haar en snottert niet meer. De pastoor komt "sebiet".

MARIE-JEANNE : Zie je wel! Is 't al voor zo rap?

AGNES : Maar bijlange niet. Doe nu eens normaal zeg. Die mens is gewoon gisteren ons Elleke tegen gekomen en heeft gevraagd hoe het nu met u was en dan heeft hij gezegd dat hij eens langs zou komen. "Wette wa, zee hij zo tegen ons Elleke, zei Elleke tegen mij, wette wa, ik kom morgen eens langs, zee 't em tegen ons Elleke. Morgen verjaart ze toch hee? zee 't em..." Godverdoemme! Nu was ik het zelf vergeten! Dju! Dat is met al die drukte en al dat geklaag. Alles komt hier op mijne kop terecht. Ik moet voor alles zorgen. 'k Heb gene minuut rust. Ik ben hier altijd maar de "kwaai lot". (*Begint op haar beurt te snotten.*) En ik heb nog wel "zo ne schone kadoo" en vanmiddag gaan we feesten en nu ben ik verdomme zelf nog vergeten van u een...

MARIE-JEANNE : 't Is al goe, 't is al goe. Kom hier. (*ze hoest*)

AGNES : Sorry ma. Gelukkige verjaardag. (*Ze omarmen elkaar.*)

MARIE-JEANNE : Ik weet wel dat je met mij veel extra last en zever hebt. En ik apprecieer het. Echt. En "blet" nu niet. Daar kan ik niet tegen.

AGNES : Gelukkige verjaardag, ma en nog veel... (*kleintjes*)... jaren. Dju toch!

MARIE-JEANNE : 't Is mijn "leste" hee?

AGNES : Ma, schei er nu uit. Zo 'n dingen mag je niet zeggen. We gaan straks feesten, en uw kamer versieren en ge krijgt cadeaus met hopen. En nu stuur ik Roger met uw koffie. En ik zal zeggen dat hij naar uw tv moet kijken.

MARIE-JEANNE : En naar de pisemmer.

AGNES : Ja, die ook. En rust nu maar wat. En denkt niet van die zotte gedachten. Gij gaat nog jaren mee. Vraag het maar aan de pastoor. (*Ze gaat de kamer uit*)

MARIE-JEANNE : Als ze nu nog gezegd had: "Vraag het aan de dokter". Nu staat die "pisemmer" hier nog. (*Pakt een tijdschrift van een stapeltje dat naast het bed ligt en begint te bladeren.*)

(In het kantoor van Lifeline gaat de deur open en Jaak komt binnen. Josee is er niet, er staat nog wel poetsgerij van haar. Jaak is een buurman uit de straat waar Joris woont en hij heeft beloofd, bij wijze van vriendendienst, hem vandaag enkele uurtjes af te lossen. Tegelijk is Jaak een oude jeugdvriend van Marie-Jeanne en hij is van plan vanmiddag naar haar verjaardagsfeest te gaan. Daarom heeft hij een bos bloemen bij zich.)

JORIS : Dag Jaak. Kom binnen.

JAAK : Ik stoor toch niet?

JORIS : Neenee, integendeel. Ik ben blij dat je er bent.

JAAK : Ik ben er toch niks gerust in "zenne". Ik ga dat nooit kunnen.

JORIS : Maar jawel. Wat is er nu zo moeilijk aan een telefoon aannemen.

JAAK : Ja, maar, wat moet ik zeggen?

JORIS : Dat hangt ervan af waarvoor ze bellen, natuurlijk. Meestal is 't belangrijkste dat je goed kan luisteren. Vele mensen zijn al blij als ze hun problemen eens kunnen uitspreken.

JAAK : Jaja. Maar ze zullen af en toe toch wel eens een antwoord willen hebben zeker?

JORIS : Dat ook ja. Maar dan laat je je gewoon door je gezonde verstand leiden, en je geeft zo goed mogelijk advies.

JAAK : Gemakkelijk gezegd. 'k Wou dat ik dit nooit beloofd had.

JORIS : Maar beloofd is beloofd, hee. Een paar uurtjes maar. Als je wat geluk hebt, is er in die tijd geen enkel telefoontje.

JAAK : Ik moet vanmiddag naar een verjaardagsfeestje. Je bent toch zeker op tijd terug hee?

JORIS : Daar kan je op rekenen. Ik moest alleen eens een paar uurtjes afgelost worden. Ik heb ook problemen die moeten opgelost worden. Ik blijf echt niet weg en je bent duizend maal bedankt. Als ik voor jou eens wat kan doen.

JAAK : Hier blijven.

JORIS : Komaan. Onthoud twee belangrijke dingen: Hou alle gesprekken volledig anoniem. Geen namen vragen, geen namen noemen. En verder, probeer je klantjes zoveel mogelijk gerust te stellen en laat ze praten. Alles komt best in orde.

JAAK : Anoniem, en laten praten.

JORIS : Juist. Dag! (*naar de deur*) Oh ja, als Josee komt, de schoonmaakster, let er dan op dat ze niet probeert de gesprekken af te luisteren. Daar is ze verzot op.

JAAK : Moet ik dan inhaken?

JORIS : Neenee. Kijk, hier is een schakelaar. Zet je die op ON, dan komt de klank van de telefoon over de luidspreker. Dat is gemakkelijker voor jou. Zet je de schakelaar op OFF, dan is de luidspreker uitgeschakeld en Josee kan haar lange neus niet in andermans zaken steken. OK? (*Laat de schakelaar op ON staan.*)

JAAK : (*Weifelend*) Ja...

JORIS : Dan ben ik ermee weg. Tot zo dadelijk. (*Haalt zijn jas van de kapstok*)

JAAK : Tot "sebiet".

JORIS : Waarschijnlijk krijg je geen oproepen. Wees maar niet bang. En nog eens

bedankt. (*vertrekt*)

(*De telefoon rinkelt bijna onmiddellijk.*)

JAAK : "Arré, daar heddet kot". (*Hij laat nogal lang bellen.*)

JORIS : (*Komt binnengestoven.*) Hela, "zedde ga" doef? Ge weet toch wat dat da... Oh, pardon. (*verdwijnt*)

JAAK : (*neemt af*) Hallo, Jaak Vertongen... pardon. (*haakt in, in paniek*) Verdoemme. (*De telefoon rinkelt opnieuw. Jaak neemt weer af.*) Hallo, u spreekt met Lifeline.

(*Er is een homofiel aan de lijn. Zijn stem klinkt duidelijk verwijfd. Hij praat half en half beschaafd.*)

HOMO : Hallo? Met Lijflijn?

JAAK : Lifeline, jawel. Heu... spreekt u maar.

HOMO : Wel, ik ben...

JAAK : How! Ik heb liever niet dat u zegt wie u bent. Alles gaat hier anoniem.

HOMO : Ook goed. Dat begrijp ik. Het is zelfs beter zo. Dat geeft meer kans... op een intieme relatie tussen ons...

JAAK : Pardon? Zo niet, hee vriendje. Niks te intiem...

HOMO : Ik bedoel, in de anonimiteit van zo 'n gesprek met een onbekende die bereid is je lief en leed te delen, kan je gemakkelijker de intieme details van je problemen kwijt...

JAAK : (*ongemakkelijk*) Jaja, dat zal wel. Zeg het nu maar!

HOMO : Wel, ik ben...

JAAK : How! Anoniem! Dat wil zeggen: naamloos! In-cog-ni-to.

HOMO : Natuurlijk. Ik heb het wel begrepen.

JAAK : Vooruit dan, "harrejup met de geit".

HOMO : Pardon? Met de geit? Nee meneer, u hebt een heel verkeerde indruk van ons. Ik denk dat u met een paar rare vooroordelen zit.

JAAK : Je bent aan 't zeveren, vriend. Komaan, laat die geit maar zo. "Harrejup" "verstodde" toch? Zeg uw probleem en hou op met lullen.

HOMO : Lullen? Awel ja... Ik ben homofiel.

JAAK : Homowat?

HOMO : Homosexueel.

JAAK : (*in de war*) Ja... tja... allé...

HOMO : Ik bedoel: ik voel mij meer aangetrokken door personen van hetzelfde geslacht dan tot "the opposite sexe".

JAAK : Een "Jeannet" wil je zeggen.

HOMO : Ja... jaja... zo zou je 't ook kunnen noemen.

JAAK : Allee, zo heette dat bij ons vroeger. Nu zeggen ze dus "homofiel". Allee, vooruit. Als 't kind maar een naam heeft. Ja, da's inderdaad een probleem, hee makker. Ha ja, jullie zeggen niet "makker" zeker? Wat dan wel? Toch niet "macramé"?

HOMO : *(op zijn teentjes getrapt)* Ja, luister eens, meneer Lijflijn, als u vindt...

JAAK : Laat maar al zitten. Ik bedoel d'r niks mee. Ik ben de meest breddenkende mens van West Europa en omstreken. Voor mijn part is iedereen gelijk hij is.

HOMO : Ja, maar voor mij is 't een groot probleem.

JAAK : Dat versta ik. Ik wil nog, maar ik kan niet meer. Jij kan nog, maar je wil niet.

HOMO : Maar daar nijpt hem juist het schoentje. Nu ben ik plots verliefd geworden op een meisje...

JAAK : Allee vooruit. *(tegen zichzelf)* Wat moet ik hier nu nog "uit mijn botten gaan slagen"? *(in de hoorn)* Da's nie slecht hee? Dan ben je nu op de goeie weg.

HOMO : Maar ik vind het zo... onnatuurlijk!

JAAK : Da's de wereld op zijne kop. "Sebiet" ben ik hier nog de onnozele.

HOMO : Pardon?

JAAK : 't Was... tegen de "kuisvrouw". Zeg, maat, spreekt gij dat "maske" eens aan hee. Ga er eens mee uit. Maak een afspraakje. Ik in mijnen tijd wist wel wat ik moest doen, "zenne", als ik op een maske verliefd was.

HOMO : Jamaar, dat gaat niet.

JAAK : "Verwa niet"? 't Is toch geen non of zo?

HOMO : Ze is lesbienne.

JAAK : In welk klooster?

HOMO : Maar nee! 't Is geen non! Ze is lesbisch. Net als ik is ze ook...

JAAK : Homo... allee, och... heu... fiel! Miljaar! Dus die moet dan weer geen mannen hebben?

HOMO : Zoiets, ja.

JAAK : "Zoude naa nie oemvaar vallen" nu heb ik al heel wat meegemaakt in mijn leven, maar... *(Josee komt binnen en gaat weer aan 't werk.)* Wacht efkes! *(Hij schakelt de luidspreker uit.)* Vertel eens, "joenge", want gij maakt een mens "kurieus".

(In de kamer van Marie-Jeanne komt Roger binnen met een dienblad met koffie,

een krant, een schoteltje koekjes en snoepjes en wat fruit.)

ROGER : Gelukkige verjaardag! (*Zet het bord op het roltafeltje.*)

MARIE-JEANNE : Dag joenge. (*Ze omhelzen elkaar*)

JAAK : D'r is toch niks zo schoon als echte liefde.

ROGER : En nog veel jaren, hee ma.

MARIE-JEANNE : Ja, wie weet. Dat heeft de gendarm ook al gezegd.

ROGER : Ons Agneske? Z'is weer "krikkel" hee.

MARIE-JEANNE : 't Is al over. Ik heb z'eens goed laten "bleten".

ROGER : Vooruit, drink eens van uw koffie. Ons Agneske zei dat er iets mis was met uw tv.

MARIE-JEANNE : Er is juist niks mis met mijne tv...

ROGER : Allee, wat ligt die d'r dan allemaal in haar broek te...

MARIE-JEANNE : Maar jij moet zorgen dat er iets mis mee is. Kan je niet maken dat er allemaal van die schuine strepen en flikkers opkomen?

JAAK : Flikkers?

ROGER : Ja, natuurlijk. Maar ik versta toch niet goed...

MARIE-JEANNE : Ons Agnes komt altijd hierboven naar de voetbal zien, en dat ben ik stillekes aan zo beu als kou pap. Als jij nu zorgt dat mijn tv het niet meer doet, dan ben ik gerust.

ROGER : Maar dan blijft ze beneden naar de voetbal zien!

MARIE-JEANNE : Mij goed.

ROGER : En ikke dan? Ik zie niet graag voetbal!

JAAK : Gij zijt ook geen echte "vent" hee.

MARIE-JEANNE : Dat moet je dan maar met haar "arrangeren". Ik wil mijn rust.

ROGER : Allee, vooruit. (*Hij begint aan de tv te prutsen.*)

(Elleke komt binnen gestormd. Ze heeft haar vader die aan de tv zit te prutsen niet zo direkt gezien.)

ELLEKE : Bomma, jij moet mij redden! Ik zit met de gebakken peren!

JAAK : Nu moet je mij toch eens uitleggen hoe je dat geflikt hebt.

ROGER : (*rechtkomend*) Wat is dat allemaal?

ELLEKE : (*schrikt hevig*) Oh! Pa! Heu... 'k had u niet gezien.

ROGER : Zou je eens niet eerst "Gelukkige verjaardag" tegen bomma zeggen?

ELLEKE : Oh. Doemme toch! Gelukkige verjaardag, bomma! (*ze omhelzen elkaar*) En

nog vele jaren, hee, bomma. Dat we ze nog lang mogen mogen en nog veel kunnen kunnen.

MARIE-JEANNE : (*zucht*) Ja, kind, als die wensen eens allemaal konden uitkomen hee. Maar ik vrees...

ROGER : (*Komt er gauw tussen*) Zeg eens, wat zijn die gebakken peren waar jij mee zit? Leg dat eens uit!

JAAK : Weet je wat jij zou moeten doen, jong? Verkleed je gewoon als vrouw. Alle problemen op slag van de baan.

ELLEKE : Heu... pa... ziede... nikske! 't Was tegen bomma! 'k had u niet zien staan.

JAAK : Allee, wat is dat voor zever?

ROGER : (*tegelijk*) Allee, wat is dat voor zever? Als jij problemen hebt mag ik dat toch wel weten zeker? Ik ben toch je vader. Waar moet je anders naartoe als je problemen hebt?

JAAK : Bij Lifeline kan je met alles terecht.

MARIE-JEANNE : (*Die net van haar koffie dronk*) Naar mij natuurlijk.

(Josee is ondertussen de hele tijd bezig. Ze onderbreekt echter vaak het schoonmaken door een (pas afgestoft) boek te gaan zitten doorbladeren, eventueel een sigaretje te roken, zodat ze de asse in de asbak op het bureau kwijt moet, kwestie van dicht genoeg bij de telefoon te kunnen komen om te kunnen luisteren, enz...)

ROGER : Ma, "moeide nie". Als mijn dochter problemen heeft, als die moet "gered" worden, als die met "gebakken peren" zit...

ELLEKE : (*wanhopig*) Allee pa, d'r is echt niks! Ik wou alleen maar iets aan bomma vertellen.

ROGER : En ik mag dat niet weten?

JAAK : Zoiets moet je nu ook niet aan alleman vertellen hee.

MARIE-JEANNE : (*Dronk net van haar koffie*) Roger, d'r zijn van die dingen die een "maske" niet tegen haar vader vertelt.

ROGER : Maar d'r zijn ook van die dingen die een vader van zijn dochter moet weten. Ik ga hier niet buiten voor ik weet wat er zo verschrikkelijk is.

JAAK : Ja, dag meneer, heu, ik bedoel... madam... heu... meneer... zeg!

ELLEKE : (*huilt bijna*) Allee, pa, ik...

ROGER : Ik verzet hier gene poot voor dat je me van die peren verteld hebt.

AGNES : (*roept van beneden*) Roger!!!

ROGER : Ja, schat! (*verdwijnt als de bliksem*)

JAAK : (*Legt de hoorn op*) "Zennekik blij dat die weg is".

ELLEKE : (*tegelijk*) "Zennekik blij dat die weg is".

MARIE-JEANNE : (*roept naar de deur*) Hee, en mijne pisemmer? "Arrè, lap, die is ook al de pist in!"

ELLEKE : Wat is 't, bomma?

MARIE-JEANNE : "Awel, mijne pisemmer is bekan vol en ze vertikken het gewoon om die leeg te gieten en mijn benen doen zo "zeer". Ik kan niet naar beneden gaan. Ik krijg het direkt op "mijnen asem". (*hoest*)

ELLEKE : 'k Zal ik hem "seffens" meenemen "zenne".

MARIE-JEANNE : "Gij zijt een goe joenk, gij". Wat was er nu? Waarvan moet ik jou redden?

ELLEKE : Ik durf het tegen niemand te zeggen.

MARIE-JEANNE : Maar tegen mij wel?

ELLEKE : Eigenlijk ook niet. Wacht "efkes", ik ga eerst eens loeren of onze pa niet terug komt. (*Gaat aan de deur kijken.*)

MARIE-JEANNE : Amaai, dat moet nogal wat zijn.

(*Ondertussen gaat Jaak één van de vele boeken uit de rekken zoeken om wat te lezen. Josee verdwijnt.*)

ELLEKE : (*Komt terug van de deur*) Bomma, ik... ik ben in verwachting!

MARIE-JEANNE : "Ammedegodverdoemme". Ge zit dus toch met een ei!

ELLEKE : Nee, met een kind!

MARIE-JEANNE : (*hoest, kreunt*) 't Braafste "maske" van de wereld!

ELLEKE : Bomma, "zedde" kwaad?

MARIE-JEANNE : (*Zwijgt, hijgt*)

ELLEKE : Bomma?

MARIE-JEANNE : Nee, kinneke, maar 't pakt wel "efkes" op "mijnen asem". Hoe is 't gekomen?

ELLEKE : (*verlegen*) Allee, bomma...

MARIE-JEANNE : Ja, klaar, je moet er geen "tekeningeske" bij maken. En wie is de vader?

ELLEKE : "Den Hugo". Die komt elke zaterdag in "den Amigo" en de laatste tijd dansten we nogal veel samen. En de laatste weken deed hij mij altijd naar huis in zijn auto, en toen op een keer...